

DOI: 10.15421/171827

УДК: 329.1/6 – 043.84 (47782)

Партійна конкуренція на виборах до Закарпатської обласної ради: емпіричний аналіз

Шелемба М. М., Шелемба М. М., Ужгородський національний університет

Виявлено регіональні особливості партійної конкуренції в Закарпатській області за результатами місцевих виборів в Україні у 2010, 2015 рр. Для аналітичної роботи використано графічний спосіб представлення конкурентності партій, що має назву методики Трикутника Нагаями. Встановлено, що вказана методика дозволяє оцінити комплексну картину стану партійної конкуренції на різних рівнях виборчого процесу, зокрема в рамках місцевих виборів. Дослідження дало можливість виявити характер партійної конкуренції між двома політичними силами, які зайняли провідні позиції в районах Закарпатської області під час місцевих виборів в Україні у 2015 р. За результатами даних місцевих виборів у Закарпатській області в 2010, 2015 рр. було з'ясовано, що в даному регіоні не відмічалось гострої конкурентної боротьби, явка виборців у 2015 р. порівняно з 2010 р. зменшилась більше ніж на 5%, у електоральному просторі прикордонних територій з Угорщиною посилились позиції партії національних меншин, у виборчих районах не сформувалось єдиної політичної сили, яка була б домінуючою та отримала половину голосів виборців.

Ключові слова: методика Трикутника Нагаями; політичні партії; виборчий процес; місцеві вибори; конкурентні позиції; електоральна підтримка

Party competition in the elections to the Transcarpathian Regional Council: an empirical analysis

Shelemba M. M., Shelemba M. M., Uzhgorod National University

The regional peculiarities of party competition in the Transcarpathian region were identified based on the results of local elections in Ukraine in 2010, 2015. For analytical work, a graphic way of presenting electoral competition, called the methodology of the Nagayama Diagrams, is used. At the methodological level, it is determined that the Nagayama Diagram can be depicted using the graph, with the X-axis containing the results in percentages received by the political party-leader of the electoral support (the first party), but Y is the election results received by the political party, which was in the second place of voting. It is noted that the methodology stipulates that the results of elections should be limited by a triangle whose vertex means the result when two parties evenly divide among themselves electoral votes, the left segment – a situation in which the leading party failed to score half the votes, if the party leader receives more than half the votes of voters.

It is noted that this methodology allows us to assess the situation: when there are non-influential third parties in the respective electoral districts (districts, districts), and the two most powerful receive a greater proportion of voters; when territories (electoral districts, districts, etc.) have intense competition, at least between two political parties, the situation; when the electoral territories develop in conditions of bipolar competition (Duverger equilibrium); when the electoral districts (territories) do not have the domination of the two largest political parties in the electoral space, and they do not create a situation of intense competition; when the electoral territories are characterized by significant multi-party competition (polycentric competition); when the electoral territories have only one dominant political party (a sign of monocentric competition); with the absence of a dominant party in most of the territory and the minimum gap between the political forces who occupied the first and second places. It is established that the given method allows to estimate a comprehensive picture of the state of party competition at different levels of the election process, including within the framework of local elections.

The study made it possible to identify the character of party competition between the two political forces that took leading positions in the Transcarpathian region during the local elections in Ukraine in 2015.

According to the data of local elections in the Transcarpathian region in 2010 and 2015 it was found that there was no sharp competition in this region, the turnout of voters in 2015 compared with 2010 decreased by more than 5% in the electoral space the border areas of Hungary strengthened the position of the party of national minorities, in the electoral districts there was not formed a single political force that was dominant and would receive half the votes of voters.

Keywords: methodology of the Nagayama Diagram; political parties; electoral process; local elections; competitive positions; division; electoral support

Партийная конкуренция на выборах в Закарпатский областной совет: эмпирический анализ

Шелемба М. М., Шелемба М. М., Ужгородский национальный университет

Выявлены региональные особенности партийной конкуренции в Закарпатской области по результатам местных выборов в Украине в 2010 г., 2015 гг. Для аналитической работы использован графический способ представления состоятельности выборов, имеющий название методики Треугольника Нагаямы. Установлено, что указанная методика позволяет оценить комплексную картину состояния партийной конкуренции на различных уровнях избирательного процесса, в том числе в рамках местных выборов. Исследование позволило выявить характер партийной конкуренции между двумя политическими силами, занявшими ведущие позиции в районах Закарпатской области во время местных выборов в Украине в 2015 г. По результатам данных местных выборов в Закарпатской области в 2010, в 2015 гг. было выяснено, что в данном регионе не отмечалось острой конкурентной борьбы, явка избирателей в 2015 г. по сравнению с 2010 г. уменьшилась более чем на 5%, в электоральном пространстве приграничных территорий с Венгрией усилились позиции партии национальных меньшинств, в избирательных районах не сформировалось единой политической силы, которая была доминантной и получила бы половину голосов избирателей.

Ключевые слова: методика Треугольника Нагаямы; политические партии; избирательный процесс; местные выборы; конкурентные позиции; электоральная поддержка

Постановка проблеми.

Партийна конкуренція виступає однією з основних складових політичної конкуренції в суспільстві на різних рівнях і пов'язана з рівнем електоральних переваг, станом мобілізації громадянського населення для участі у виборчих процесах. Теоретико-методологічний та практичний інтерес політичної науки щодо дослідження питань партійної конкуренції пов'язаний як зі змінами та розвитком партійної системи, так і з потребою створення новітньої історії формування цього явища в електоральному просторі. Створення масштабної бази розвитку партійної конкуренції в рамках виборчих процесів на різних рівнях дозволяє також здійснювати порівняльний аналіз на рівні країн. З урахуванням того, що в Україні триває процес становлення партійної системи, аналіз розвитку партійної конкуренції вважаємо актуальним та таким, що розширює науково-практичну базу дослідження.

Аналіз досліджень і публікацій.

На нинішньому етапі розвитку політичної науки існують різні методологічні підходи до оцінки явища партійної конкуренції, відбувається постійний пошук щодо оптимізації аналітичного інструментарію. Серед найбільш відомих науково-методологічних праць в контексті дослідження питань партійної конкуренції можна виділити науковий підхід М. Лааксо і Р. Таагепери [8], присвячений підрахунку кількості значущих партій в системі, роботу Дж. Молінара [9], який розробляє методологію розрахунку індексу Молінара, за допомогою якого можна скоригувати ефективно число партій за наявності однієї крупної та низки дрібних, працю Дж. Кокса [5; 6], який ввів у науковий обіг показник бімодальності, орієнтований на дослідження партійної конкуренції в одномандатних округах, підхід М. Нагаями [1; 7; 10], який є графічним способом представлення змагальності виборів, що має назву методики Трикутника Нагаями. В рамках нашого дослідження проблема

партійної конкуренції в Закарпатській області буде розглянута саме з використанням методу М. Нагаями.

Мета дослідження – оцінка регіональних особливостей партійної конкуренції в Закарпатській області за результатами місцевих виборів 2010, 2015 рр.

Досліджувана методика Трикутника Нагаями може застосовуватись до різних видів виборів (парламентських, місцевих тощо). Згідно з умовами методики, Трикутник Нагаями може бути зображений за допомогою графіка, вісь Х якого буде містити результати (у %), отримані політичною партією-лідером електоральної підтримки (перша партія), а вісь Y – результати виборів, які отримує політична партія, що опинилась на другому місці голосування.

Передбачено, що результати виборів повинні бути обмежені трикутником, вершина якого означає результат 50:50, лівий сегмент – ситуації, за яких провідній партії не вдалося набрати 50% голосів, правий – якщо партія-лідер отримує більше 50% голосів виборців.

Результати, які відповідають графічним сегментам Н+А+В+С, відповідають стану, коли у відповідних виборчих територіях (районах, округах) є не впливові треті політичні партії, а дві найпотужніші отримують більшу частку голосів виборців.

За результатів Н+А+В+С складається ситуація, коли території (виборчі округи, райони тощо) мають інтенсивну конкуренцію, як мінімум між двома політичними партіями. Якщо демонструється графічна позиція електоральної підтримки за сегментом:

Н+А – виявляємо виборчі території, які розвиваються в умовах біполярної конкуренції (еквілібріум Дюверже);

Д+Е – відмічаємо виборчі райони (території), в яких немає домінування двох найбільш крупних політичних партій в електоральному просторі, і

вони не створюють становище інтенсивної конкуренції;

F – спостерігаємо виборчі території, які характеризуються суттєвою багатопартійною конкуренцією (поліцентричною конкуренцією);

C – вирізняємо виборчі території, в яких домінує тільки одна політична партія (ознака моноцентричної конкуренції);

G – відзначаємо відсутність домінантної партії на більшості території та мінімальні розриви між

політичними силами, що посіли перше і друге місце [7].

Проведемо аналіз результатів виборів до Закарпатської обласної ради в 2010 р. із використанням методики Трикутника Нагаями.

В табл. 1 представлено вихідні дані для побудови Трикутника Нагаями та оцінки конкурентних позицій політичних партій у виборчих територіальних одиницях (районах) за результатами виборів до Закарпатської обласної ради в 2010 р.

Таблиця 1

Вихідні дані для побудови Трикутника Нагаями та оцінки конкурентних позицій політичних партій у виборчих територіальних одиницях (районах) за результатами виборів до Закарпатської обласної ради в 2010 р. (складено за даними [3])

№ п/п	Назва виборчої територіальної одиниці (району)	% електоральної підтримки на виборах		Назва 1 партії	Назва 2 партії
		Перша партія	Друга партія		
1	Берегівський (Берегівський р-н, м. Берегово, взяли участь 36594 виборці, 49 виборчих дільниць)	21,55	17,43	Єдиний центр	Демократична партія угорців України
2	Великобerezнянський (взяли участь 14100 виборців, 39 виборчих дільниць)	21,91	19,8	Єдиний центр	Партія Регіонів
3	Виноградівський (взяли участь 49849 виборці, 64 виборчих дільниць)	20,85	16,54	Єдиний центр	Партія Регіонів
4	Воловецький (взяли участь 14111 виборців, 28 виборчих дільниць)	25,43	22,05	Єдиний центр	Партія Регіонів
5	Іршавський (взяли участь 42120 виборців, 58 виборчих дільниць)	24,01	17,16	Єдиний центр	Партія Регіонів
6	Міжгірський (взяли участь 35301 виборці, 49 виборчих дільниць)	20,1	10,27	Єдиний центр	Партія Регіонів
7	Мукачівський (Мукачівський р-н, м. Мукачево, взяли участь 72181 виборці, 125 виборчих дільниць)	49,6	15,52	Єдиний центр	Партія Регіонів
8	Перечинський (взяли участь 17443 виборці, 30 виборчих дільниць)	27,88	20,46	Партія Регіонів	Єдиний центр
9	Рахівський (взяли участь 30752 виборці, 40 виборчих дільниць)	21,73	12,24	Партія Регіонів	Єдиний центр
10	Свалявський (взяли участь 25077 виборців, 34 виборчих дільниць)	28,15	17,54	Єдиний центр	Партія Регіонів
11	Тячівський (взяли участь 53620 виборці, 71 виборчих дільниць)	26,57	18,05	Партія Регіонів	Єдиний центр
12	Ужгородський (Ужгородський р-н, м. Ужгород, м. Чоп, взяли участь 91005 виборці, 140 виборчих дільниць)	17,84	16,42	Єдиний центр	Партія Регіонів
13	Хустський (Хустський р-н, м. Хуст, взяли участь 46934 виборці, 64 виборчих дільниць)	17,10	12,99	Партія Регіонів	Фронт змін

На рис. 1 у вигляді Трикутника Нагаями викладено графічне зображення картини партійної конкуренції за результатами місцевих виборів у Закарпатській області в 2010 р.

Оцінка матеріалів табл. 1, рис. 1 свідчить, що під час даних виборів найбільшу електоральну підтримку у більшості районів Закарпатської області здобули дві політичні сили. Це Єдиний

центр та Партія регіонів. У 8 районах області ці партії розділили між собою позиції першої (Єдиний центр) та другої (Партія регіонів) партій за рівнем електоральних переваг. При цьому в Мукачівському районі сформувалась ситуація, коли перша партія (Єдиний центр) отримала найвищу підтримку в регіоні (49,6% голосів), але все ж не забезпечила половини 50% голосів виборців.

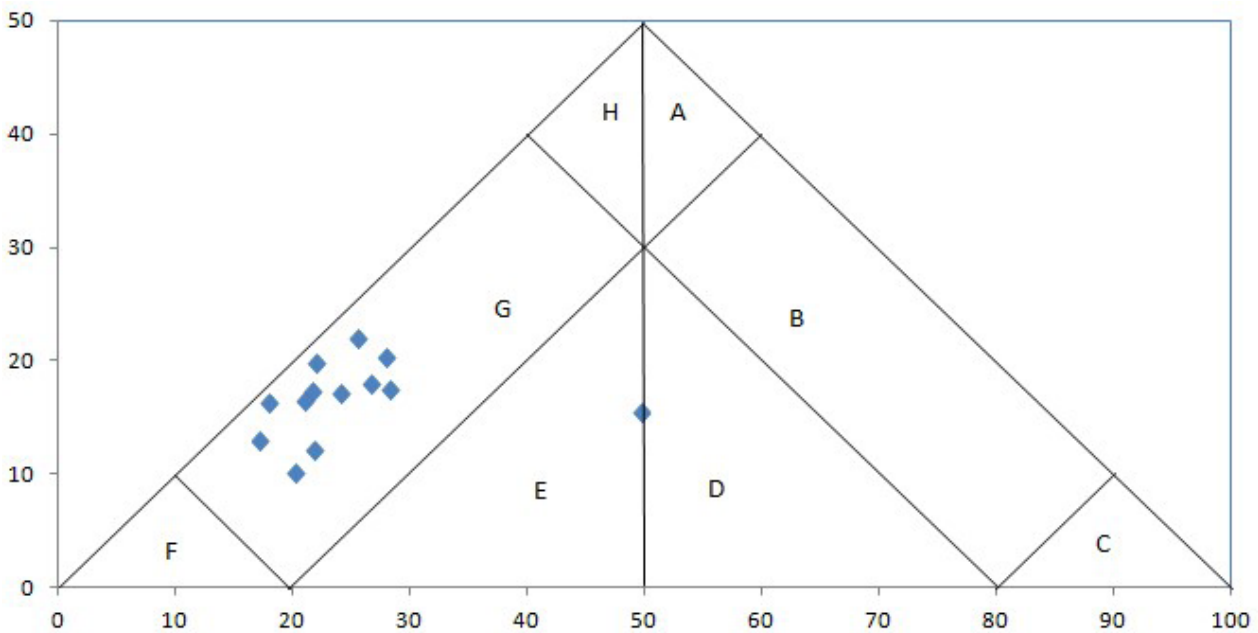

Рис. 1. Графічна картина партійної конкуренції (Трикутник Нагаями) за результатами табл. 1

Аналітики відмічають, що на тлі загального протистояння в інших семи районах між двома вказаними політичними силами в Мукачівському районі під час місцевих виборів 2010 р. було створено майже монополічне становище електоральної підтримки Єдиного центру на чолі з В. Балогою. Політична партія Єдиний центр не вирізнялась політичною позицією щодо вирішення гострих місцевих проблем як у Мукачівському районі, так і в інших районах Закарпатської області [2]. Під час досліджуваних виборів популяризувався бренд партійного лідера та місцевої еліти. Інші сім районів Закарпатської області (Великоберезнянський, Виноградівський, Воловецький, Іршавський, Міжгірський, Свалявський, Ужгородський), де визначилась позиція лідерства двох партій (Єдиний центр – перша та Партія регіонів – друга), на нашому графіку демонструють відсутність домінантної партії на більшості території і не дуже значні розриви між рівнем електоральної підтримки. Певне виключення складає тільки Міжгірський район, де розрив електоральної підтримки між першою та другою партією дорівнює 9,83%. Але, зважаючи на недостатньо високу підтримку двох партій в цілому, район потрапляє до сегменту, де відсутня дійсно домінантна політична сила.

Берегівський район за розподілом електоральної підтримки, як і сім вищезгаданих, також потрапив до сегменту трикутника G. Це обумовлено тим, що конкуренція між першою партією (Єдиний центр) та другою (Демократична партія угорців України) не забезпечила суттєвого домінування однієї з політичних сил, розрив у результатах

голосування був невеликим. Значні електоральні переваги партії національної меншості пов'язані з національним складом району, територіальною близькістю до Угорщини.

В Перечинському, Рахівському та Тячівському районах електоральний розподіл дозволив Партії регіонів отримати перше місце за кількістю голосів, а Єдиному центру – друге. Але все одно політична боротьба не забезпечила жодній з партій суттєвих переваг і домінування в рамках територій. Це обумовило те, що ці райони також опинились в сегменті G на нашому трикутнику.

Відповідно до результатів електоральної підтримки в Хустському районі перше місце отримала Партія регіонів, а друге – Фронт змін. Ці дві перші партії також не змогли створити своїм політичним силам значного домінування і мали не дуже суттєвий розрив у підтримці серед виборців.

Вивчення аналітичних матеріалів, графіку Трикутника Нагаями показує, що місцеві вибори в Закарпатській області у 2010 р. не проілюстрували гострої політичної боротьби. Через відсутність орієнтиру політичних сил на вирішення місцевих питань сформувалась невисока підтримка кожної з партій, населення не змогло визначити політичного курсу партій.

Перейдемо до оцінки результатів виборів до Закарпатської обласної ради в 2015 р. із використанням методики Трикутника Нагаями. В табл. 2 представлені вихідні дані для побудови Трикутника Нагаями та оцінки конкурентних позицій політичних партій у виборчих територіальних одиницях (районах) за результатами виборів до Закарпатської обласної ради в 2015 р.

Таблиця 2

Вихідні дані для побудови Трикутника Нагаями та оцінки конкурентних позицій політичних партій у виборчих територіальних одиницях (районах) за результатами виборів до Закарпатської обласної ради в 2015 р. (складено за даними [4])

№ п/п	Назва виборчої територіальної одиниці (району)	% електоральної підтримки на виборах		Назва 1 партії	Назва 2 партії
		Перша партія	Друга партія		
1	Берегівський (взяли участь 20625 виборців)	47,1	16,8	КМКС Партія угорців України	Єдиний центр
2	Великобerezнянський (взяли участь 12188 виборців)	20	18,2	БПП	Єдиний центр
3	Виноградівський (взяли участь 39353 виборці)	20,6	16,8	КМКС Партія угорців України	Єдиний центр, Відродження
4	Воловецький (взяли участь 13125 виборці)	32,5	20,8	Відродження	БЮТ
5	Іршавський (взяли участь 36364 виборці)	29,8	12,7	Єдиний центр	БПП
6	Міжгірський (взяли участь 22283 виборці)	26,7	19	БПП	Єдиний центр
7	Мукачівський (взяли участь 41101 виборців)	38	12,9	Єдиний центр	Відродження
8	Перечинський (взяли участь 14533 виборців)	25,4	22,2	БПП	Відродження
9	Рахівський (взяли участь 27304 виборці)	24,3	18	БПП	Єдиний центр
10	Свалявський (взяли участь 21467 виборців)	18,7	16,6	Єдиний центр	Відродження
11	Тячівський (взяли участь 44616 виборці)	28,6	22,50	Єдиний центр	БПП
12	Ужгородський (взяли участь 43614 виборці)	17,4	16,10	Відродження	КМКС Партія угорців України
13	Хустський (взяли участь 29992 виборці)	28,70	22,10	Єдиний центр	БПП

На рис. 2 у вигляді Трикутника Нагаями наведено графічне зображення картини партійної конкуренції за результатами місцевих виборів у Закарпатській області в 2015 р.

Аналіз загальної картини місцевих виборів у Закарпатській області в 2015 р. свідчить про те, що лідерські позиції займають політичні сили: Єдиний центр на чолі з В. Балогою, БПП, який в регіоні очолював Г. Москаль, Партія «Відродження», сформована переважно з колишніх членів Партії регіонів, яку очолює В. Хомутинник, КМКС Партія угорців України на чолі з В. Брензовичем, БЮТ.

В Берегівському районі визначилась ситуація, коли перша партія (КМКС Партія угорців України) отримала найвищу підтримку в регіоні (47,1% голосів), хоча не змогла забезпечити половини 50% голосів виборців. Вказана партія національних меншин має велику підтримку через територіальну близькість з Угорщиною, національний склад населення району. В даному районі другою за електоральною підтримкою під час місцевих виборів 2015 р. стала політична сила Єдиний центр. Указаний район за рівнем виборчої підтримки першої партії майже наблизився до категорії територій, в яких політична сила отримує 50% голосів (за методикою Трикутника Нагаями).

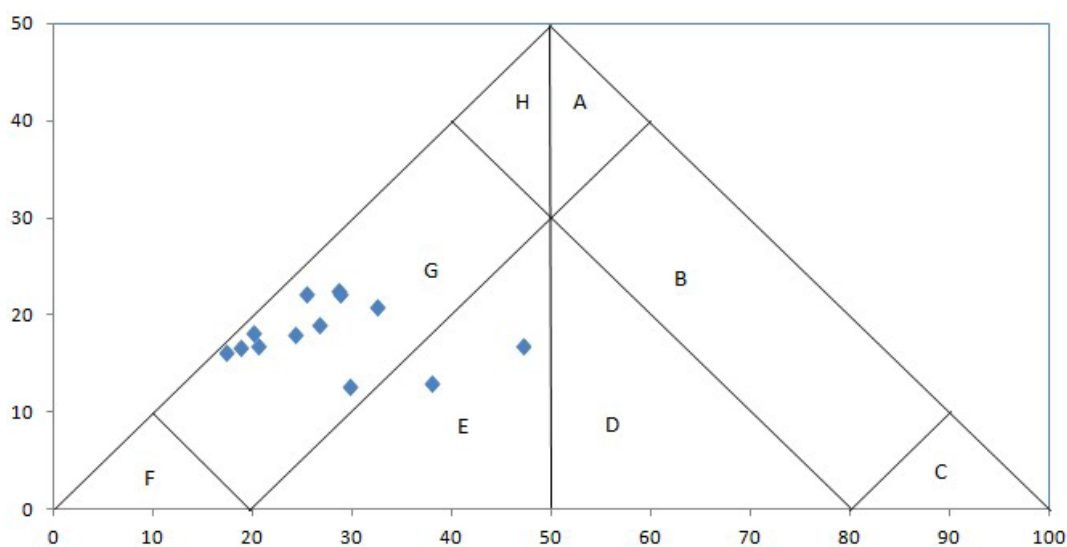

Рис. 2. Графічна картина партійної конкуренції (Трикутник Нагаями) за результатами табл. 2.

Але все ж через вплив інших партій дана територія залишилась в зоні дії стану, за якого провідній партії не вдалося набрати половину голосів виборців (ліва частина трикутника, зображеного на рис. 2). В цій же зоні опинився Мукачівський район, де першою партією за ступенем електоральних переваг була політична сила Єдиний центр (38% голосів), а другою – Партія «Відродження» (12,9% голосів). Слід відмітити, що виборча підтримка Єдиного центру в цьому районі була високою порівняно з іншими, але якщо порівнювати аналогічні результати 2010 р., то вказана партія суттєво втратила власні позиції за рахунок зміцнення позицій нових партій, зокрема БПП. БПП, завдяки політичному менеджменту Г. Москаля, суттєво зміцнив свою присутність в регіоні під час місцевих виборів у 2015 р.

Інші райони за характером електоральної підтримки потрапляють до зони сегменту G, що показує території, в яких не сформувалась потужна домінуюча перша партія і розриви між першою та другою партіями-лідерами є незначними. В даному випадку слід виокремити тільки: Воловецький район, де намітився більш значний розрив між першою партією (Відродження), яка отримала 32,5% голосів, та другою (БЮТ) партією, яку підтримало 20,8% виборців; Іршавський район, у якому першій партії (Єдиний центр) виборці надали 29,8% голосів, а другій (БПП) – 12,7% голосів. Незважаючи на такі розходження, в цих районах не намітилось вагомого домінування однією

політичної сили.

Також необхідно підкреслити тенденцію зменшення підтримки Єдиного центру під час виборів у 2015 р. по всій території Закарпатської області, крім Іршавського, Тячівського та Хустського районів.

Треба відзначити райони, в яких спостерігалась найменша конкурентна боротьба, і був найменший розрив у підтримці виборців. Такі райони є найбільш характерними для сегменту трикутника G. Зокрема, це Великоберезнянський, Виноградівський, Міжгірський, Перечинський, Рахівський, Свалявський, Ужгородський райони.

Висновки.

Дослідження дало можливість проаналізувати характер партійної конкуренції між двома політичними силами, які зайняли провідні позиції в районах Закарпатської області під час місцевих виборів в Україні у 2015 р. В цілях аналізу була використана графічна методика Трикутника Нагаями. Результати даних місцевих виборів у Закарпатській області в 2010, 2015 рр. свідчать про те, що в даному регіоні не відмічалось гострої конкурентної боротьби, явка виборців у 2015 р. порівняно з 2010 р. впала більше ніж на 5%, у електоральному просторі прикордонних територій з Угорщиною посилювались позиції партії національних меншин, у виборчих районах не сформувалось єдиної політичної сили, яка була б домінантною та отримала половину голосів виборців.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

1. Лихтенштейн А. В. Эквilibrium Дюверже в условиях ограниченной конкуренции: думские выборы 2003 / А. В. Лихтенштейн, Н. Б. Яргомская // Полис. Политические исследования. – 2005. – № 1. – С. 135-155
2. Місцеві вибори – 2010. Пульс країни / відп. редактори Когут А., Сідаш К. – Київ: Лабораторія законодавчих ініціатив, 2011. – 228 с.
3. Місцеві вибори 2010 р. // ЦВК. – Режим доступу: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vm2010/wp001>
4. Місцеві вибори 2015 р. // ЦВК. – Режим доступу: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vm2015/wm001> (дата звернення: 12.02.2018).
5. Cox G. Strategic Voting Equilibria under the Single Nontransferable Vote / G. Cox // American Political Science Review. – 1994. – Vol. 88. – № 3. – p. 405-422
6. Cox G. Making Votes Count: Strategic Coordination in the World's Electoral Systems / G. Cox. – Cambridge: Cambridge University Press, 1997. – 360 p.
7. Grofman B. Comparing and Contrasting the Uses of Two Graphical Tools for Displaying Patterns of Multiparty Competition: Nagayama Diagrams and Simplex Representations / B. Grofman, A. Chiaramonte, R. D'Alimonte, L. Feld Scott // Party Politics. – 2004. Vol. 10. – p. 273-299.
8. Laakso M., Taagepera R. The Effective Number of Parties: A Measure with Application to Western Europe / M. Laakso, R. Taagepera // Comparative Political Studies. – 1979. – Vol. 12. – № 1. – p. 3-27
9. Molinar J. Counting the Number of Parties / J. Molinar // American Political Science Review. – 1991. – Vol. 85. – № 4. – p. 1383-1391
10. Reed S. R. Duverger's Law is Working in Italy / S. R. Reed // Comparative Political Studies. – 2001. – Vol. 34. – № 3. – p. 312-327

REFERENCES

1. Likhtensheyn, A.V., & Yargomskaya, N.B. (2005). Ekvilibrium Dyuverzhe v usloviyakh ogranichennoy konkurentsii: dumskie vybory 2003 [Duverger Equilibrium in conditions of limited Competition: Duma elections 2003]. *Polis. Politicheskie issledvaniya, 1*, 135-155 [in Russian]
2. Kohut, A., & Sidash, K. (2011). *Mistsevi vybory - 2010. Pul's krainy [Local elections - 2010. Pulse of the country]*. Kyiv: Laboratoriia zakonodavchyykh initsiatyv [in Ukrainian].
3. *Mistsevi vybory 2010 r. [Local elections – 2010 r.]*. Retrieved from <http://www.cvk.gov.ua/pls/vm2010/wp001> [in Ukrainian]
4. *Mistsevi vybory 2015 r. [Local elections – 2015 r.]*. Retrieved from <http://www.cvk.gov.ua/pls/vm2015/wm001> [in Ukrainian]
5. Cox, G. (1994). Strategic Voting Equilibria under the Single Nontransferable Vote. *American Political Science Review, 88* (3), 405-422.
6. Cox, G. (1997). *Making Votes Count: Strategic Coordination in the World's Electoral Systems*. Cambridge: Cambridge University Press.
7. Grofman, B., Chiaramonte, A., D'Alimonte, R., Feld, & Scott L. (2004). Comparing and Contrasting the Uses of Two Graphical Tools for Displaying Patterns of Multiparty Competition: Nagayama Diagrams and Simplex Representations. *Party Politics, 10*, 273–299.
8. Laakso, M., & Taagepera, R. (1979). The Effective Number of Parties: A Measure with Application to Western Europe. *Comparative Political Studies, 12* (1), 3-27.
9. Molinar, J. (1991). Counting the Number of Parties. *American Political Science Review, 85* (4), 1383–1391.
10. Reed, S. R. (2001). Duverger's Law is Working in Italy. *Comparative Political Studies, 34* (3), 312-327.

Шелемба Михайло Михайлович

Кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій
Ужгородський національний університет
88000, м. Ужгород, пл. Народна, 3

Shelemba Mykhailo Mykhailovych

Candidate of Political Science,
Associate professor of the department of international studios and public communications
Uzhgorod National University
3, Narodna Square, 88000, Uzhhorod, Ukraine

Email: schelemba.m@gmail.com

Шелемба Марта Михайлівна

аспірантка кафедри політології і державного управління
Ужгородський національний університет
88000, м. Ужгород, пл. Народна, 3

Shelemba Marta Mykhailivna

Post-Graduate Student of the department of political science and public administration
Uzhgorod National University
3, Narodna Square, 88000, Uzhhorod, Ukraine

Email: schelemba.m@gmail.com

Цитування: Шелемба М. М. Партийна конкуренція на виборах до Закарпатської обласної ради: емпіричний аналіз / М. М. Шелемба, М. М. Шелемба // Науково-теоретичний альманах «Грані». – 2018. – Т. 21. – № 2. – С. 134-140.

Citation: Shelemba M. M., & Shelemba M. M. (2018) Partiiina konkurentsiiia na vyborakh do Zakarpatskoi oblasnoi rady: empyrychnyi analiz [Party competition in the elections to the Transcarpathian Regional Council: an empirical analysis]. *Scientific and theoretical almanac «Grani», 21*(2), 134-140.

Стаття надійшла / Article arrived: 14.02.2018

Схвалено до друку / Accepted: 21.02.2018